

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א
בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"-אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"
רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת וישב

תורה

מדוע צדיק ורע לו

בראשית פרק לז (א) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

ופרש"י ועוד נדרש בו וישב ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוה אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה:

שאלות:

א { ויש לשאול באמת מדוע הדבר כך שאין צדיקים זוכים לשלוה בעוה"ז אחרי אשר מקיימים תורה ומצוות, ומאי דך רשעים מצליחים ויש להם כל טוב?
ב { שאלה זו נשאלה כבר על ידי הנביאים ישעיה הנביא שאל מדוע דרך רשעים צלחה. איוב שאל מדוע צדיק ורע לו רשע וטוב לו?

תשובת דוד המלך :

אולם דוד המלך השיב במזמור של שבת (תהלים צב) מה גדלו מעשיך השם מאד עמקו מחשבותיך, איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד. וכן מבואר במזמור של יום רביעי (תהילים צד) עד מתי רשעים יעלוזו ידברו עתק יתאמרו כל פועלי און, עמך ידכאו ונחלתך יענו וכו' ומסיים וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם יצמיתם השם. פירוש התשובה הנאמרת כאן דאמנם למראה עיני האדם הרשע מצליח כאן ועושה כל אשר עולה על רוחו ונראה לכאורה שאין מי יאמר לו מה תדבר או מה תעשה, ולעומתו הצדיק ההפך הגמור. לזה אמר דוד שחשבון הקב"ה מאוד עמוק ומשלם לרשע אל פניו להאבידו להשמדם עדי עד נותן להם כל שכרם בעוה"ז שלא ישאר להם זכות לעוה"ב אשר בו השכר האמיתי השכר הנצחי, אשר עליו נאמר וַיִּפֶּה וַיִּפֶּה שְׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרֵת רוּחַ בְּעוֹלָם הַבָּא, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: ופרשו בו קורת רוח כעין הנאה קטנה הנעשית ע"י נפנוף אחד, יותר מכל חיי עוה"ז פירושו אפילו נצרף את כל הנאות שיהיו בעולם לכל ברואי העולם מיום בריאת העולם ועד עכשיו אין להם ערך כנגד אותה קורת רוח אחת. והקב"ה נותן לרשע שכרו והנאתו בעוה"ז כדי להאבידו מעוה"ב וחושב שהצלחתו היא ההצלחה ודרכו היא הטובה וההיפך לצדיק, אך עליו לדעת שההפך הוא הנכון ועמקו מחשבות הקב"ה כאשר מייסר צדיק וכאשר אדם רואה שאינו מצליח כמו שכנו הרשע וכדומא, דע לך שהקב"ה אוהב אותו ולכן מייסר אותו כאשר אמר שלמה המלך את אשר יאהב יוכיח.

משל החפץ חיים על הנאות העוה"ז:

המשיל ע"ז הח"ח משל למלך אשר עשה חתונה לביתו ורצה להזמין את כל בני עירו מכל שכבות העם לחתונה, אך היה דבר אחד מעיק עליו כיצד יושיב באותה חתונה שרים ומלכים ואנשי הכבוד, במקום אחד עם מנקה הרחובות הבורסקאים האכרים וכל פשוטי העם. עד אשר הציע לו שר אחד עצה נכונה ואמר לו, שכדאי לעשות יום קודם החופה סעודה כיד המלך הטובה לכל פשוטי העם, ולמחרת תעשה החופה וסעודה גדולה רק לאנשי הכבוד וכך אתה יוצא ידי חובת כולם וגם בצורה מכובדת. המלך שמח על הרעיון הנפלא, ופרסם יום הסעודה לרגל נשואי ביתו ביום רביעי והזמין בו ביום רק פשוטי העם בלבד והופיעו כמובן החתן והכלה וערכו שולחנות כיד המלך, והשתתפו כל אנשי העיר הפשוטים אכלו ושתו ושמחו מאוד מאוד, ובאמצע קם איכר אחד אומר לחבירו תראה כמה המלך אוהב אותנו הרי אתה רואה שלא הזמין אף אחד מהשרים החשובים לחופת בנו אלא אותנו סימן שאנחנו החשובים ביותר מאחר ואנחנו הם הכח המוביל במדינה התעשייתית, הכלכלית, הצבאית, אבל השרים אינם עושים כלום רק יושבים כל היום במשרדים. ענה לו חבירו טיפש שכמותך הלא שמעת שהיום אינה החופה באמת אלא זו סעודה קדם חופה ונועדה רק לפשוטי עם בכדי שלא

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך"-אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עיר התורה שקרובה אליך

ישתתפו בחתונה עצמה, ורק מחר החתונה באמת ולשם הזמין רק את אנשי המלוכה והשרים וכל המכובדים.

כך הדבר בענינינו עוה"ז הוא סעודה קודם והכנה לחופה שהיא העוה"ב, ובני אדם אשר מסתכלים כל תכליתם בעוה"ז חושבים שאוכלים ושותים ונהנים יש להם כל טוב, ויותר טובים לקב"ה מהצדיקים כיון שהם אנשי תעשיה ומקיימי המדינה ומגיע להם הכל, אבל בני תורה ההפך מגיע להם רק עוני שאין בהם תועלת וצרות וכדומא כאשר לצערנו עיננו רואות בזמננו.

אך דוד המלך אמר אדם כזה נקרא איש בער ולא ידע כסיל ולא יבין את זאת, שהכל בכדי להשמדם עדי עד ולא יזכו להיות בחופה האמיתית נעשה כל זה.

דברי ר"ע על רבי אליעזר:

ומספרת הגמרא בסנהדרין דף קא ע"א כשחלה ר"א הגדול נכנסו ארבעה מתלמידיו שלשה מהם בוכים, ור"ע צוחק. שאלו אותו רבינו ביסורים ואתה צוחק. השיבם דעו לכם עד היום הייתי מוטרד, אנכי רואה שאין פשתנו לוקה ואין יינו מחמיץ ואין שמנו מבאיש בקיצור רואה אצלו רק הצלחה, אמרתי שמא ח"ו קבל רבי את עולמו, עכשיו שאני רואה יסורים אני שמח.

פירושו של דבר שהמבט הנכון לא להתייחס למראה המצב בעוה"ז אשר הוא עובר חולף ואין עליו שום ביטחון כמה זמן נשאר לו וכמה יוכל להינות עוד. אלא העיקר עניני עוה"ב ולכן כל אדם צריך במצבו הנוכחי להתאמץ בעבודת השם יתברך.

משל המגיד לחיית:

משל המגיד מדובנא לאדם כפרי שרואה כיצד החיית לוקח אריג יקר ערך וגוזר אותו והכפרי תמה כיצד הוא גוזרו ומקלקלו, אולם אדם שמבין אינו מתפלל על החיית כיון שיודע שאותה גזירה היא הגורמת לניצולו ולייצר ממנו מלבוש. בדומה לכך היסורים שבאים על האדם הן תיקונו וטובתו.

דברי המדרש על הנהגת השי"ת:

וכמבואר במדרש שהשבטים היו עסוקים במכירת יוסף, ראובן בשקו ותעניתו, יהודה עסוק לישא אשה, ואילו הקב"ה בורא אורו של משיח, כוונת המדרש ללמדנו שלמרות הלכי הרוחות והאירועים השונים אשר מהלכים בארץ הרי שהקב"ה יש לו תכנית אחרות מוסתרות מכל אותן אירועים והכל לטובה.

רמז החפץ חיים:

ויש להוסיף דברי החפץ חיים אלה תולדות יעקב יוסף, לרמז שהתולדות של כל בן יעקב להוסיף ולעלות בעהי"ת למרות הקשיים והנסיונות כיוסף הצדיק שאדרבא כל הצרות הובילו להצלחתו עד שיא הפיסגה.

רמז לחנוכה:

ולמעשה זה אשר מסמל חג החנוכה שנצחו המכבים אשר נקראו כך על שם יהודה המכבי, וכונת חז"ל ר"ת מי כמוך באלים ה' מכבי לרמז שהכל בהשגחתו יתברך ולהודות ולהלל על החסד שהקב"ה עושה לאדם, למרות כל ההסתר פנים והשאלות שאין האדם מבין אותן צריך להתחזק באמונה ובעבודת השי"ת.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה
מרדכי מלכא